

ด่วน

ที่ กต ๑๒๐๒/๖๖๑

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๙๑๑๕ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. วิสัยทัศน์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยอาเซียนที่แน่นแฟ้นและตอบสนอง: ก้าวข้ามความท้าทายและเสริมสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๓. ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกองทุนอาเซียนเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๔. ตารางติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างเอกสารที่จะมีการรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ผ่านระบบการประชุมทางไกล เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมือง ต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เวียดนามในฐานะประธานอาเซียน ปี ๒๕๖๓ จะจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น และเสริมสร้างความร่วมมือของอาเซียนในการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ เห็นชอบร่างเอกสารผลลัพธ์ที่จะมีการรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ วิสัยทัศน์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยอาเซียนที่แน่นแฟ้นและตอบสนอง: ก้าวข้ามความท้าทายและเสริมสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน และปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงไปของงาน

/ ๒. เหตุผลความจำเป็น ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าวและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง มีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่ต้องนำไปปฏิบัติและติดตามเพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมต่อไป

๔. สำคัญ

๔.๑ การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง มีนายเหวียนชวน ฟุก นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นประธาน โดยมีผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียน ๑๐ ประเทศและเลขาธิการอาเซียนเข้าร่วม โดยการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมสุดยอดอาเซียนเต็มรูปแบบครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่จัดผ่านระบบการประชุมทางไกล ภายหลังจากที่เคยจัดการประชุมสุดยอดอาเซียนสมัยพิเศษ และการประชุมสุดยอดอาเซียนบวกสาม สมัยพิเศษ ว่าด้วยโควิด-๑๙ ผ่านระบบการประชุมทางไกล เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๓

๔.๒ ภาพรวม ผู้นำอาเซียนยืนยันเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ เพื่อให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังอย่างแท้จริง ภายใต้นโยบายหลักการเป็นประธานอาเซียนของเวียดนาม “แน่นแฟ้นและตอบสนอง” ตลอดจนได้หารือเกี่ยวกับการเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙ โดยย้ำความสำคัญของการดูแลและคุ้มครองประชาชนในช่วงวิกฤต ซึ่งรวมถึงกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะแรงงานข้ามชาติ ความร่วมมือเพื่อพัฒนาและวัคซีน ซึ่งควรเป็นสินค้าสาธารณะ ตลอดจนพิจารณาแนวทางผ่อนปรนมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง และพิจารณาแนวคิดเรื่อง ‘Travel Bubble’ ในอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อช่วยในการควบคุมการแพร่ระบาด บรรเทาผลกระทบ และส่งเสริมการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ในกรณี ที่ประชุมได้รับรองวิสัยทัศน์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยอาเซียนที่แน่นแฟ้นและตอบสนอง: ก้าวข้ามความท้าทายและเสริมสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นหนึ่งในเอกสารผลลัพธ์ที่สำคัญของการประชุมนี้ ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๓ การส่งเสริมพหุภาคีนิยม การค้าเสรี และความมั่นคงระหว่างประเทศ

๔.๓.๑ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเน้นย้ำความสำคัญของการเสริมสร้างพหุภาคีนิยมและการช่วยเหลือเกื้อกูลระดับโลก เพื่อรับมือกับสภาพภูมิรัฐศาสตร์ของโลกที่ผันผวนมากขึ้น และการเพิ่มขึ้นของกระแสชาตินิยมและการต่อต้านโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในกรณี ที่ประชุมได้ย้ำถึงบทบาทนำและความเป็นแกนกลางของอาเซียนในสถาปัตยกรรมภูมิภาคและการเสริมสร้างความร่วมมือที่จะช่วยสร้างความไว้นื้อเชื้อใจ และลดการเผชิญหน้าระหว่างมหาอำนาจในภูมิภาค โดยเฉพาะผ่านความร่วมมือภายใต้มุมมองของอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก ซึ่งเป็นหนึ่งในผลลัพธ์ของการเป็นประธานอาเซียนของไทยเมื่อปีที่ผ่านมา รวมทั้งเน้นย้ำการสนับสนุนการค้าเสรีที่เปิดกว้าง และบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยเฉพาะการเร่งรัดการลงนามความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP) ภายในปีนี้ เพื่อช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

๔.๓.๒ ผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศแสดงความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ในทะเลจีนใต้และให้อาเซียนเร่งรัดการเจรจาจัดทำประมวลการปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (Code of Conduct in the South China Sea: COC) รวมทั้งสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในรัฐยะไข่ โดยเฉพาะการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานประเมินความต้องการเบื้องต้น (Preliminary Needs Assessment: PNA) ของอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งกลับผู้พลัดถิ่นและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๔ การส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนในการรับมือกับโควิด-๑๙

ที่ประชุมได้มีข้อตัดสินใจในการรับมือกับโควิด-๑๙ ดังนี้ (๑) ประกาศจัดตั้งกองทุนอาเซียนเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙ อย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นข้อเสนอของไทย โดยขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกองทุนดังกล่าวตั้งความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ (๒) เห็นชอบต่อแนวทางและเงื่อนไขสำหรับการจัดทำแผนฟื้นฟูพื้นที่ครอบคลุมของอาเซียน ซึ่งผู้นำอาเซียนมอบหมายให้ทั้งสามเสาประชาคมอาเซียนร่วมจัดทำแผนฟื้นฟูดังกล่าวเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓ (๓) เร่งรัดการจัดตั้งคลังสำรองอุปกรณ์ทางการแพทย์และการจัดทำมาตรฐานวิธีปฏิบัติของอาเซียนสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสาธารณสุข และ (๔) มอบหมายให้ที่ประชุมคณะมนตรีประสานงานอาเซียนทำหน้าที่ประสานความร่วมมือในทั้งสามเสาประชาคมอาเซียน เพื่อตอบสนองต่อโควิด-๑๙ อย่างมีประสิทธิภาพและมีบูรณาการ

๔.๕ ประเด็นที่ไทยผลักดัน

ไทยได้เสนอแนวทาง ๓ ประการ เพื่อการฟื้นตัวของอาเซียนหลังโควิด-๑๙ ได้แก่ (๑) “ให้อาเซียนกลับมาเชื่อมโยงกันมากขึ้น” ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว และการพิจารณาจัดทำข้อตกลงพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่างกัน (๒) “ให้อาเซียนสร้างความเข้มแข็งมากขึ้น” ผ่านการลงทุนในเศรษฐกิจดิจิทัล และโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green) และ (๓) “ให้อาเซียนมีภูมิคุ้มกันมากขึ้น” โดยสนับสนุนการจัดทำแผนฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน ซึ่งควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างความมั่นคงทางสาธารณสุข โดยเฉพาะหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และไทยจะบริจาคเงิน ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ สมทบกองทุนอาเซียนเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙ ตลอดจนการส่งเสริมความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงของมนุษย์ การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน ความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนกับการประกอบธุรกิจ ปัญหาการค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ ความมั่นคงทางไซเบอร์ การลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย ปัญหายาเสพติด และการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม เพื่อความสงบสุขและความปลอดภัยของภูมิภาคและประชาชน นอกจากนี้ ไทยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ควบคู่กับการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างภูมิคุ้มกันในระยะยาวของอาเซียน

๔.๖ การส่งเสริมประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๔.๖.๑ เวียดนามได้จัดกิจกรรมคู่ขนานอื่น ๆ ได้แก่ การประชุมผู้นำอาเซียน สมัยพิเศษ เรื่องการเสริมสร้างศักยภาพสตรีในยุคดิจิทัล เพื่อหารือแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของสตรีในมิติต่าง ๆ และสนับสนุนบทบาทของสตรีในการร่วมสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยการประชุมดังกล่าวมีประธานสภาแห่งชาติสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม นายกรัฐมนตรีนิวซีแลนด์ เลขาธิการคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก และเลขาธิการอาเซียน เข้าร่วมด้วย

๔.๖.๒ นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังได้ร่วมการหารือระหว่างผู้นำอาเซียนกับผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาอาเซียน เยาวชนอาเซียน และสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นและร่วมกันขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้สามารถตอบสนองต่อประเด็นที่เป็นผลประโยชน์

ของประชาชนอย่างแท้จริง โดยนายกรัฐมนตรีได้เสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙ อย่างยั่งยืนใน ๓ ระยะ หรือ 3R ได้แก่ (๑) การตอบสนอง (Responsiveness) ผ่านการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการรักษาห่วงโซ่อุปทาน (๒) การฟื้นตัว (Recovery) โดยใช้ประโยชน์จากการค้าเสรี และ (๓) ความยืดหยุ่น (Resilience) โดยเร่งพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

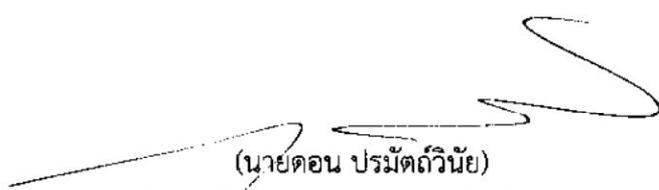
-

๑๐. ข้อเสนอส่วนราชการ

ขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๖ และการประชุมที่เกี่ยวข้อง และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมไปปฏิบัติ และติดตามผลการประชุมดังกล่าว ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๓๑

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pi.jaisawang@mfa.mail.go.th